

MEMO

Datum: september 2010
Van: Jeroen Hatendoer, stadsdeelwethouder Oost
Aan: Stadsdeelcommissie oost
Onderwerp: Voorbereiding jaarplan 2011

Doel van deze notitie

Gespreksstof voor de raadscommissie en de wijkorganen voor de voorbereiding van het jaarplan 2011. Betrokkenheid en instemming te verkrijgen op de hoofdlijnen van het plan en op de prioritering die daaruit voortvloeit. Ook is dit een gelegenheid om concrete ideeën in te brengen.

Inleiding

De komende maanden bereiden we het jaarplan 2011 voor. In dat jaarplan worden de activiteiten en projecten beschreven van de partners in het stadsdeelteam. Het betreft het deel dat onder de invloedssfeer van het stadsdeelmanagement en het stadsdeelteam valt. Het proces van het jaarplan kent zes stappen:

- Stap 1: Bespreking koers/hoofdlijnen en prioriteiten in raadscommissie van 5 oktober.
Wat produceert het SDM hiervoor: ***een koersdocument van het SDM***
- Stap 2: Uitwerking in een concept-jaarplan door stadsdeelmanagement en stadsdeelteam (okt./t/m nov. 2010)
- Stap 3: Samen met de partners van het Stadsdeelteam, dorps- en wijkraden met enkele bewoners, raadscommissie Oost en SDM houden we een ***Kooksessie*** ter voorbereiding van het jaarplan 2011. We koken en eten met elkaar waarbij we bespreken wat in 2011 centraal moet staan (okt. t/m nov.)
- Stap 4: Behandeling jaarplan door stadsdeelcommissie (eind 2010/eerste vergadering 2011)
Wat produceert het SDM hiervoor: ***een concept jaarplan van het SDM (behandeld door het stadsdeelteam)***
-
- Stap 5: Verantwoording halverwege per 1 juli 2011 in eerstvolgende raadscommissie na 1 juli.
Wat produceert het SDM hiervoor: ***een starap over het eerste half jaar (behandeld door het stadsdeelteam)***
- Stap 6: Verantwoording uitvoering jaarplan 2011 (eerste raadscommissie 2012).
Wat produceert het SDM hiervoor: ***een eindverantwoording over het hele jaar (behandeld door het stadsdeelteam)***.

MEMO

De hiervoor beschreven stappen (uitgezonderd de kooksessie) vinden sinds 2008 in alle vijf de stadsdelen plaats. Het is in oost goed gebruik om bij de behandeling in de raadscommissie alle dorps- en wijkraden uit te nodigen. Voordat de commissie het dan voorliggende document behandelt krijgen de dorps- en wijkraden van de voorzitter de gelegenheid hun inbreng te geven. Ook anderen krijgen desgewenst deze gelegenheid.

Informeel wordt in de periode voorafgaand aan de commissievergadering overleg gevoerd met de dorps- en wijkraden, stadsdeelteam en raadscommissie tijdens de Kooksessie, waarbij de dorps- en wijkraden kunnen aangeven wat voor hen belangrijke items zijn om in het volgend jaar aan te pakken.

Ontwikkelingen

Gemeentebreed

Er is in 2010 een nieuw college aangetreden. Dit college heeft een coalitieakkoord opgesteld, "Vertrouwen in Enschede". Op basis van dit akkoord is een kadernota 2011 – 2014 opgesteld met dezelfde titel. Eén ding is duidelijk: Enschede staat aan de vooravond van forse veranderingen waaronder forse bezuinigingen. Hiervoor is een fundamenteel andere koers nodig, zowel financieel als in de wijze van werken. De gemeente heroriënteert zich op de rol van de overheid en de wijze waarop inwoners intensiever betrokken kunnen worden bij de opgaven waar de gemeente voor staat.

Door de gemeenteraad is gekozen voor twee thema's: *Innovatieve gemeente* en *stadsdeelgewijs werken/burgerparticipatie*. De gemeente wil burgers actiever betrekken bij hun leefomgeving, hen meer verantwoordelijkheid geven waarbij de gemeente op innovatieve manieren contacten wil onderhouden met haar burgers.

Deze thema's hebben een directe invloed op het stadsdeelgewijs werken en dus ook op de inhoud van ons werk, op de inhoud van het jaarplan 2011.

Stadsdeel Oost

Oost is een dynamisch stadsdeel, waarin verschillende ontwikkelingen spelen.

Het herstructureringsproces in de wijk Velve-Lindenhof, de situatie van Dophia en de extra aandacht die gaat naar de drie z.g. aandachtswijken Glanerbrug-Zuid, Schreurserve en Diekman. Genoemde inhoudelijke en gebiedsgerichte ontwikkelingen zijn meerjarige processen, die ook in 2011 prioriteit verdienen. De nieuwbouw van woningen is de afgelopen jaren gestagneerd als gevolg van de crisis in de woningmarkt. Dit heeft met name gevolgen voor de VINEX-wijk de Esmarke. Momenteel wordt de totale woningbouwprogrammering voor Enschede geherhijkt. Uiterlijk eind 2010 worden daarvan de uitkomsten verwacht. In de Velve-Lindhof wordt najaar 2010 gestart met de nieuwbouw nu de periode van sloop bijna is afgerond. De bouw van en deel de koopwoningen is gerelateerd aan de vereiste van 50% verkochte woningen, dit is een onzekere factor. Ook start najaar 2010 het participatietraject met betrokken organisaties en wijk bewoners rond de bouw het voorzieningencollege "Hart van de wijk".

Binnen de stedelijke kaders doet het SDM "de inkoop" bij Alifa via de BeleidGestuurdeFinanciering (BGF) van het jongerenwerk en het wijkwerk. Voor 2011 komt hier ook het ouderenwerk bij dat voorheen stedelijk was georganiseerd en gesubsidieerd.

MEMO

Belangrijke ontwikkelingen op sociaal gebied zijn: het uitvoeren van de sociale plannen in Diekman-noord, Dolphia, Glanerbrug-zuid en Schreurserve. Participatie heeft in 2009 een flinke impuls gekregen ondermeer door het beschikbaar komen van bewonersbudgetten via het rijk, en het is voor de komende 4 jaren speerpunt in het gemeentelijk beleid.

Verkeer is een onderwerp dat leeft in oost. De perceptie van bewoners en andere belanghebbenden spoort niet met die van de gemeente. In maart heeft het College van B&W een nota met verkeersonderzoeken over knelpunten in oost aan de raad gepresenteerd. Gehoord de reacties vanuit de Raad heeft het college deze nota teruggenomen. De problematiek bestaat echter nog onverkort. Sinds dit voorjaar is er een nieuwe Raad en een nieuw College. Doel is nu om allereerst samen met bewoners, verkeersplatforms, dorps- en wijkraden en andere belanghebbenden zo veel mogelijk gedeelde opvattingen te krijgen over de analyse van de problematiek op de verschillende plekken.

Het WENS traject (wijkveiligheid Enschede) start om de 4 jaar. Dit keer is de wens om aan te sluiten bij het landelijke/regionale proces. Dit houdt in dat rond september 2011 gestart wordt met het WENS traject (het ophalen van gegevens). In het voorjaar van 2012 zal de rapportage dan klaar zijn. Dus de eerste nieuwe actiepunten zullen in het jaarplan van 2013 worden opgenomen.

In het jaarplan wordt beschreven welke resultaten er in 2011 te verwachten zijn, zo SMART mogelijk.

Koers

Vier jaar geleden is er, met instemming van de raadscommissie en de wijkorganen, gekozen voor een koers waarin regie op sociaal gebied het speerpunt is. Dit geldt in het bijzonder voor de twee aanpakwijken Dolphia en Velve-Lindenhof en de drie eerder genoemde aandachtswijken. Geadviseerd wordt deze lijn voor 2011 door te zetten.

Daarnaast wordt de komende jaren gemeentebreed ingezet op innovatie en stadsdeelgewijs werken/burgerparticipatie. Dit krijgt natuurlijk ook in Oost zijn beslag. In Oost willen wij inzetten op enkele vernieuwende pilots op het gebied van wijkdiensten, en burgerparticipatie waarbij bewoners en organisaties zelf het roer in handen hebben en waarbij de overheid faciliteert. Wat onder wijkdiensten gaat vallen en hoe het wordt georganiseerd (idee is om ZZP-ers in te zetten) is primair aan de wijk zelf.

In de openbare ruimte willen wij bewoners actiever betrekken bij het inrichten en onderhouden van de openbare ruimte door bij hen meer zeggenschap en verantwoordelijkheid neer te leggen. We starten met een pilot Buurtautonomie in 2011 en ook elders in het stadsdeel experimenteren wij met vormen van buurtautonomie.

Het stadsdeelmanagement heeft stadsbreed het initiatief genomen om te onderzoeken welke budgetten binnen de gemeentebegroting kunnen worden samengevoegd tot wijkbudgetten. Een eerste stap daartoe is de bundeling van de uitvoeringsbudgetten per stadsdeel. Een verdere stap is het vergroten van de invloed c.q. zeggenschap van bewoners, ze deelgenoot maken van de lastige keuzes waar het gemeentebestuur voor staat. En zeggenschap geven over budgetten die zich daarvoor lenen. Voorstellen hiervoor worden eind 2010 aan het College en de gemeenteraad voorgelegd.

Buurt in Actie

MEMO

Het werken met bewonersbudgetten heeft in 2009 een flinke impuls gekregen. De extra rijksmiddelen voor bewonersbudgetten zijn en worden in oost ingezet in Glanerbrug en in de Velve-Lindenhof. Het gemeentelijk budget is beschikbaar gesteld voor Schreurserve/Ribbelt voor de jaren 2009 en 2010. De spelregels zijn voor beide budgetten gelijk. De rijksmiddelen voor de Velve-Lindenhof zijn aan deze wijk gekoppeld omdat het een prachtwijk is. Voor Glanerbrug zijn de budgetten in beginsel voor twee jaren bestemd, te weten 2008 en 2009. In 2010 wordt in Glanerbrug het geld van 2009 besteed. Voor Dolphia en

Eschmarke Zuid is voor 2010 budget beschikbaar gesteld en onlangs is bekend geworden dat dit voor 2011 ook het geval zal zijn. Deze bewonersbudgetten stelt het rijk beschikbaar tot en met vooralsnog 2011.

Omdat Buurt in Actie in Schreurserve/Ribbelt afloopt betekent dit dat voor het jaar 2011 een besluit moet worden genomen in welk gebied het budget van € 50.000,- wordt ingezet. Voorgesteld wordt dit budget in te zetten in Hogeland Zuid inclusief Wooldrikspark. Overwegingen hiervoor zijn:

- In 2005 en 2006 heeft Buurt in Actie (gemeentedeel) gedraaid in Glanerbrug- Zuid, in 2007 en 2008 in Diekman Noord en in 2009 en 2010 in Schreurserve. In 2010 en 2011 is er budget voor Dolphia en Eschmarke-Zuid.
- Alle aandachtsgebieden zijn buurt-in-actiegebied of zijn het recent geweest. De wijken Stokhorst, een deel van Park Stokhorst, het Wooldrik en Hogeland Zuid komen daarom nu in aanmerking. Gezien de sociaal-economische situatie gaat de voorkeur uit naar Hogeland Zuid inclusief het Wooldrikspark.

Het BGF (beleidsgestuurde financiering)

Het jaar 2008 was het eerste jaar dat het SDM verantwoordelijke was voor de “inkoop” van het jongerenwerk en het wijkwerk. In de afgelopen paar jaar is het inkoopproces verder kwalitatief ontwikkeld maar we zijn er nog niet. Met name de afspraken kunnen nog resultaatgerichter en smarter worden geformuleerd.

De flinke teruggang in budget de afgelopen twee jaar is vrij geruisloos verlopen. De oorzaak hiervan is een zorgvuldige aanpak, door: hantering van de stofkam en door de prioritering vooraf door de raadscommissie, gehoord de wijkorganen. Bovendien heeft Alifa een flinke efficiëncyslag gemaakt. Het aantal productieve uren is verhoogd ten koste van het aantal uren voor voorbereiding en nazorg, activiteiten zijn samengevoegd, de inzet van medewerkers is geflexibiliseerd en er is meer overgelaten aan anderen, waaronder vrijwilligers.

Vanaf 2011 wordt het ouderenwerk bij Alifa stadsdeelgewijs uitgevoerd in plaats van stedelijk, waarom ook het ouderenwerk per 2011 is toegevoegd aan de inkoop per stadsdeel. Alifa en gemeente zetten in op een goede overgang van stedelijk naar stadsdeelgewijze inzet van ouderenwerk.

Het budget voor het jaar 2011 bedraagt op basis van het besluit van de raad op 6 oktober 2008:

Budget per stadsdeel	oost
besluit raad 6 okt. 2008: verdeling in 2010 obv raadsbesluit feb. 2008	21,8%
jongerenwerk	351.289
ouderenwerk	78.954

MEMO

integratie: activiteiten	11.754
overig wijkwerk	412.383
totaal budget wijkwerk, ouderenwerk en jongerenwerk per stadsdeel	854.380

Voorgesteld wordt voor 2011 dezelfde prioritering toe te passen als voor 2010.

Dit betekent:

- Voorrang geven aan aanpak- en aandachtswijken;
- Niveau jongerenwerk in principe gelijk houden;
- In wijkwerk voorrang geven aan bewonersondersteuning boven kinderwerk, omdat de laatste jaren met BASIS juist extra is geïnvesteerd in activiteiten voor kinderen van Basisscholen en van het Voortgezet Onderwijs. En met de overgang van de regisseurs naar Alifa kunnen er naar verwachting door een betere afstemming doelmatigheidsvoordelen worden gehaald.

Voorgestelde prioritering voor gebieden en inhoudelijke terreinen

Gebieden

Aanpakwijken

- Velve-Lindenhof
- Dolphia

Aandachtswijken

- Glanerbrug-Zuid
- Diekman-Noord
- Schreurserve

Inhoudelijke terreinen

Thema's stadsdeelbreed

- Verkeer
- Wijkdiensten en burgerparticipatie
- Uitvoering sociale plannen
- Buurt in actie, buurtautonomie
- Educatie en opvoeding (BASIS)
- Sport en Bewegen
- Jongerenwerk

Greep uit de projecten en activiteiten

Om een beeld te krijgen van wat ons volgend jaar te doen staat wordt per gebied een greep uit de nu al bekende activiteiten en projecten weergegeven.

Glanerbrug

MEMO

- Realiseren permanent jeugdhonk en ontwikkelen van inhoudelijke programmering/samenwerking en ondersteunende activiteitenstructuur voor sociaal-maatschappelijke voorzieningencluster in Glanerbrug.
- Opzetten en uitvoeren buurtautonomie in de buurt Bentveld.
- Uitvoering Sociaal Plan Glanerbrug-Zuid
- Uitvoering BASIS en BOS in combinatie in Glanerbrug-Zuid
- Extra aandacht voor goede inbedding Cruyff Court en omgeving (veel en goed gebruik, waarbij overlast omwonenden binnen de perken blijft.)

De Eschmarke

- Buurt in Actie in combinatie met vervolg project Knock on doors
- Realiseren van een stedelijk kunstwerk (met bewonersparticipatie) op of nabij de rotonde Keppelerdijk.
- Realiseren wijkssportaccommodatie met bewonersparticipatie.
- Uitvoering BASIS

Dolphia

- Uitvoeren van Sociaal Plan Dolphia.
- Buurt in Actie
- Verder van de grond brengen van bewonersparticipatie en vergroten van buurtvermogen
- Uitvoering van BASIS voor de school Glanerbrug Noord en andere betrokken partijen.

Velve-Lindenhof

- Uitvoering geven aan het deelplan en het Wijk Actie Plan (WAP). Centraal daarin staan: Start renovatie en nieuwbouw van de 334 woningen van de Woonplaats, vervolg ontwerpfase voorzieningencluster "Hart van de wijk", uitvoering BASIS en de verdere ontwikkeling van de Brede School met de scholen de Lipper en de Kubus en met andere partijen van het hart van de wijk;
- Tweede jaar uitvoering plan voor Jeugd en Onderwijs als onderdeel van het WAP;
- Buurt in Actie;
- Inzet op participatie, o.a.: Activiteiten kindervijraad, met jongeren op zoek naar alternatief voor jeugdhonk, inzet digitale dorpspomp in samenwerking met de verbroederingscommissie.
- Grenzen opzoeken van wat de Verbroederingscommissie in de Velve-Lindenhof (een stichting in wording ontstaan door een enthousiast groepje bewoners, dus nieuw kader) kan betekenen voor de wijk.

Ribbelt/Stokhorst/Schreurserve

- Inzet in Schreurserve op een pilot Wijkdiensten, waarbij werkzoekenden aan de slag gaan in de wijk met inschakeling van ZZP-ers (zelfstandigen zonder personeel);
- Vervolg uitvoering van sociaal plan Schreurserve;
- Er is via de SMD in 2009 buurtgericht maatschappelijk werk ingezet. Uit een eerste evaluatie blijkt de inzet succesvol. De pilot is met een jaar verlengd tot 2011;
- Verder uitbouwen van de samenwerking tussen de sportverenigingen met buitenschoolse activiteiten;

MEMO

- Realisatie van een wijk sportvoorziening bij het terrein van voetbalvereniging Vosta in samenwerking met jongeren, omwonenden en verenigingen.
- Realisatie van de eerste fase van de renovatie en herinrichting van het winkelcentrum Stokhorst
- Buurt in Actie in Schreuserve/Ribbelt

Hogeland-Zuid/Wooldrik/Varvik-Diekman

- Inzetten van buurtgericht maatschappelijk werk in Diekman Noord en samen met de woningcorporaties, Alifa, politie en anderen verder investeren in de leefbaarheid en veiligheid in Diekman Noord op basis van het sociaal plan.
- Buurt in Actie in de wijk Hogeland-Zuid (nu nog advies).
- 2de jaargang POWER- Oost-Centrum, diensten voor de wijk verder ontwikkelen.
- De sportverenigingen/accommodaties van het Diekman verbinden en meer betrekken bij de wijk.
- Uitvoering van BASIS gericht op kunst en cultuur en sociaal emotionele ontwikkeling. Sinds september 2010 is een combibaan actief vanuit het rijksmuseum en de scholen.

Woonwagencentrum

- Vanuit het voormalig Woonwagencentrum (WWC) worden initiatieven genomen voor integratie met Cascade. Dit gebeurt vanuit de voetbalvereniging, de enige organisatie van het voormalig WWC, ook met het oog om de continuïteit van die vereniging een stimulans te geven. Verder wordt in overleg met het bestuur van de voetbalvereniging gezien of onder de paraplu van deze vereniging andere activiteiten kunnen worden georganiseerd, waaronder ook bewonersparticipatie en – ondersteuning. SDM ondersteunt dit.

Buitengebied

- Geen bijzondere activiteiten, anders dan het verder ontwikkelen van het rondje Enschede en de “kralen” en het proces van landinrichting Noord, dat gedeeltelijk oost raakt.

Verder is het werk gericht op afmaken wat in gang is gezet en behandelen van allerlei nu nog onbekende bewonersinitiatieven, (subsidie)aanvragen en z.g. binnenvliegers (vragen van burgers, wijk- en dorpsraden, instellingen en de raadscommissie). Dit is één van onze kerntaken en vergt in de praktijk 30-40% van onze tijd.

Vragen

1. Wat vindt u van de koers (voortzetting lijn accent regie op sociaal gebied, participatie en buurtautonomie)?
2. Kunt u instemmen met de prioriteiten (gebieden en thema's stadsdeelbreed)?
3. Kunt u instemmen met de voorgestelde prioritering voor het BGF?
4. Hebt u overigens opmerkingen, kanttekeningen, ideeën, suggesties?
5. Wilt u Hogeland Oost met Wooldrikspark aanwijzen als gebied voor Buurt in Actie voor het jaar 2011? En in principe ook voor 2012 als de rijks gelden worden gecontinueerd?